METSÄTALOUS

Jos olisi paukkuja, niin kaksinkertaistaisimme toiminnan. **TOIMITUSJOHTAJA VELI-MATTI ALANEN, PUUWATTI OY**

Keskisuuret lämpöyritykset pärjäsivät muita paremmin

Lämpöyritysten kannattavuus koheni ja liikevaihto kasvoi selvästi vuosina 2010–2012. Parhaiten pärjäsivät keskisuuret yritykset. Kannattavimmat toimivat Pohjois-Suomessa.

Työtehoseuran (TTS) tutkimuksen mukaan lämpöyritysten kannattavuus parani vuosina 2010–2012 kaikilla vakavaraisuuden, maksuvalmiuden ja kannattavuuden tunnusluvuilla mitattuna. Yritysten liikevaihto kasvoi keskimäärin yli puolella.

Lämpöyritysten tuloskunto on parempi kuin monien muiden alojen yritysten.

TTS:n tutkimusvastaavan **Riitta Backmanin** mukaan lämpöyritysten kannattavuus yllätti myönteisesti. Vakavaraisuudessa on silti vielä paljon toivomisen varaa.

Heikot omavaraisuusasteet kertovat alan suurista investoinneista ja niihin tarvittavasta paljosta velkarahasta.

Omavaraisuusaste nousi keskimäärin kolmen tilikauden aikana yhdeksästä prosentista 24 prosenttiin.

TTS valitsi tutkittavat yritykset lämpöyrittäjärekisteristään niin, että mukaan tuli yrityksiä eri alueilta samassa suhteessa kuin yrityksiä on eri puolilla Suomea.

Tutkimuksessa mukana olleiden 31 yrityksen liikevaihdot vaihtelivat 100 000 eurosta yli viiteen miljoonaan euroon.

Suurimmat heikoimpia

Kärkeen sijoittuivat keskisuuret 2–5 megawatin yritykset, joiden liikevaihto oli keskimäärin 700 000 euroa. Kyseisten yritysten kannattavuus, maksuvalmius ja omavaraisuus olivat selvästi parempia kuin niitä pienempien tai suurempien yritysten.

Keskisuurten liiketulos oli 22 prosenttia ja nettotulos peräti 15 prosenttia liikevaihdosta. Nettotulos kertoo yrityksen varsinaisen toiminnan tuloksen, kun verot on maksettu.

Sijoitetulle pääomalle kertyi tuottoa 15 prosenttia. Omavaraisuusaste ylsi yli 40 prosenttiin.

”Heikoimmin kannattavia olivat yli viiden megawatin yritykset”, Backman sanoo.

Suurimpien yritysten liiketulos jäi alle kahdeksaan prosenttiin ja nettotulos runsaaseen kahteen prosenttiin liikevaihdosta. Sijoitettu pääoma tuotti 8,5 prosenttia.

Velkaa suurimmilla yrityksillä oli paljon. Siksi omavaraisuusaste oli vain 11 prosenttia.

Vakavaraisimmat Itä-Suomessa

Lämpöyrittäjiä on eniten Länsi-Suomessa, noin 40 prosenttia laitoksista. Etelä-Suomessa toimii 30 prosenttia, viidennes Itä-Suomessa ja joka kymmenes Pohjois-Suomessa.

TTS:n tutkimuksen mukaan pohjoissuomalaiset yritykset kannattivat parhaiten. Niiden liiketulos oli keskimäärin peräti 21 prosenttia liikevaihdosta.

Länsi- ja Itä-Suomessa liiketulosprosentti pyöri kymmenen hujakoilla. Eteläsuomalaiset yritykset jäivät 6,5 prosenttiin.

Pohjoissuomalaiset yritykset antoivat myös sijoitetulle pääomalle parhaan 18 prosentin tuoton, itäsuomalaisilla tuotto oli noin kymmenen, länsisuomalaisilla seitsemän ja eteläsuomalaisilla vain kolme prosenttia.

Vakavaraisimmat yritykset olivat Itä-Suomessa, missä omavaraisuusaste oli keskimäärin 33 prosenttia. Pohjoissuomalaisilla luku oli 28 prosenttia.

Länsi- ja eteläsuomalaiset yritykset olivat velkaisimpia. Niiden omavaraisuusaste oli keskimäärin vain noin 10 prosenttia.

”Alueellisessa vertailussa pitää olla varovainen, koska pohjoissuomalaisia yrityksiä oli selvityksessä mukana vain neljä. Liikevaihdoltaan ja kooltaan ne olivat pieniä”, Backman sanoo.

JUHA KAIHLANEN

Lämpöyritysten kannattavuus

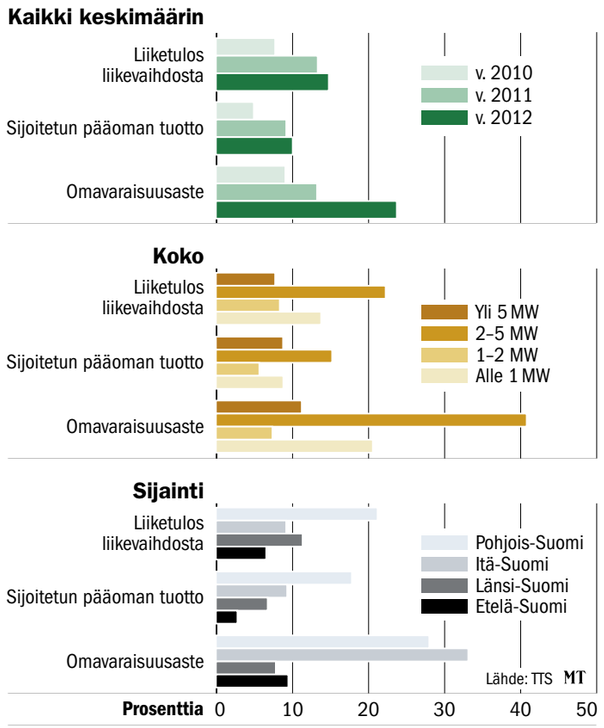

Liiketulos kertoo, kuinka paljon liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen korkoja ja muita rahoituseriä sekä veroja.

Sijoitetun pääoman tuotto mittaa, kuinka paljon on saatu tuottoa yritykseen sijoitetulle korkoa vaativalle pääomalle.

Omavaraisuusaste kertoo yrityksen vakavaraisuudesta ja tappioiden sietokyvystä.

RAMI MARJAMÄKI

Puuwatti Oy:n toimitusjohtajan Veli-Matti Alasen mukaan kysyntää olisi toiminnan laajentamiselle. Rahoituksen saanti on kuitenkin pullonkaula.

Rahoituksen tiukkuus jarruttaa laajennuksia

Rahoituksen vaikeutuminen jarruttaa yhä useamman lämpöyrityksen laajentumista.

Lämpöyritystoiminta vaatii suuria investointeja, jotka tehdään yleensä velkarahalla. Viimeksi kuluneen vuoden aikana pankit ovat tiukentaneet lainaehtoja entisestään.

Nokialla ja Ylöjärvellä toimivan Puuwatti Oy:n toimitusjohtajan **Veli-Matti Alasen** mukaan kysyntää toiminnan laajentamiselle olisi.

Rahoituksen saanti on kuitenkin pullonkaula investoinneille.

”Jos olisi paukkuja, niin kaksinkertaistaisimme toiminnan”, Alanen sanoo.

Pankeista on entistä vaikeampi saada lainaa, kun pankkien vakavaraisuussäännöt ovat kiristyneet. Vaatimukset asiakkaan oman rahoituksen osuudesta ovat kasvaneet ja laina-ajat lyhentyneet.

Erityisen hankalaa on rahoituksen saanti lämpöyrityksen kaltaiseen paljon pääomaa vaativaan liiketoimintaan, jossa lainan takaisin maksun aika on pitkä.

Puuwatti on hyvin kannattava yritys. Liikevaihtoa kertyi viime vuonna noin 650 000 euroa ja liiketulosta 83 000 euroa, yli 12 prosenttia liikevaihdosta.

Velkakuorma on kuitenkin suuri. Yhtiön perustamisinvestoinnit olivat 1,5 miljoonaa euroa, joten velan maksua riittää monta vuotta.

”Tällaisella velkapääomalla prosenttiyksikön muutos koroissa merkitsee vuodessa 10 000 euroa, mikä on voitosta pois.”

Puuwatilla on Ylöjärvellä kahden megawatin ja Nokian Linnavuoressa 1,5 megawatin lämpökattila.

Ylöjärven teollisuusalueella toimiva Puuwatin laitos tuottaa lämmön 17 yritykselle. Nokialla asiakkaina on asuintaloja.

Metsähaketta ja kierrätyspuuta kattiloissa palaa vuodessa 15 000 irtokuutiometriä, mikä on noin 6 000 kiintokuutiometriä.

JUHA KAIHLANEN

LÄMPÖYRITYS

Lämpöenergiaa paikallisesti

Suomessa toimii 500 lämpöyrittäjien hoitamaa lämpölaitosta. Lämpöyrittäjiä on runsaat 300.
Yritysten yhteenlaskettu liikevaihto on 130–140 miljoonaa euroa ja ne työllistävät 600–700 ihmistä.
Yritykset käyttävät metsähaketta vuosittain noin 1,3 miljoonaa irtokuutiometriä ja lisäksi muuta puuta noin 100 000 ja turvetta noin 50 000 irtokuutiometriä.
Yrittäjät tarjoavat usein lämmön kokonaistoimituksen. Yrittäjä omistaa tai huolehtii lämpölaitoksen toiminnasta. Yrittäjä vastaa myös polttoaineen hankinnasta ja lämmön jakelusta.
Lämpöyrittäjän tärkein asiakas on useimmiten kunta. Kasvava asiakasryhmä on teollisuuskiinteistöt.

Kunnostusojitus ei lisää vesistön humuskuormitusta

Metsäojien kunnostus ei lisää vesistön humuskuormitusta. Sen sijaan kiintoaineen kulkeutuminen vesistöön saattaa nousta.

”Kunnostusojitukset eivät tutkimusten mukaan lisää vesistöjen humuskuormitusta. Kunnostusojitusten vesistöhaitat liittyvät kiinteän maa-aineksen kulkeutumiseen eli kiintoainekuormitukseen”, kertoo professori **Leena Finér** Metsäntutkimuslaitokselta.

Finérin mukaan metsäojituksen haitat näkyvät erityisesti pienvesissä, jotka mataloituvat, liettyvät ja sameutuvat. Ongelma on ennestään tunnettu, joten sen hallintaan on käytössä erilaisia keinoja.

Valumat kuriin

Vuonna 2012 kunnostusojituksia tehtiin 52 000 hehtaarilla. Niillä ylläpidettiin ja kasvatettiin suometsien kasvua.

Kiintoainekuormitus lisääntyy muutaman vuoden ajaksi kunnostusojituksen jälkeen. Sitä vähennetään kaivukatkojen, lietekuoppien ja laskeutusaltaiden avulla.

Vesiensuojelun suunnittelu tehdään perinteisesti yksittäisten ojitushankkeiden yhteydessä. Samalla valuma-alueella saatetaan tehdä joinakin vuosina runsaasti vesistöä kuormittavia toimenpiteitä, joiden jokaisen yhteydessä toteutetaan omat vesiensuojeluratkaisut.

Finérin mukaan tehokkaampaan lopputulokseen päästään, kun vesiensuojelun suunnittelu ja toteutus tehdään koko valuma-alueelle ja yhdessä eri toimijoiden kanssa.

Näin toimenpiteet on mahdollista hajauttaa eri alueille ja vuosille. Samalla voidaan toteuttaa tehokkaita vesiensuojeluratkaisuja kuten pintavalutuskenttiä ja kosteikkoja.

Humus ei lisäänny

Humus on veteen liuennutta eloperäistä ainetta, joka värjää veden ruskeankeltaiseksi. Se lisää vesistöjen rehevöitymistä ja vähentää veden käyttökelpoisuutta.

Humuspitoisuudet ovat luonnostaan korkeita soisilta alueilta tulevissa vesissä.

Kunnostusojitusten on arveltu lisäävän vesistöjen humuskuormitusta, mutta tämä käsitys ei pidä paikkansa. Useissa tutkimuksissa humuskuormitus ei ole joko muuttunut lainkaan tai se on jopa vähentynyt kunnostusojituksen jälkeen.

Tämän on selitetty johtuvan muuttuneilla veden kulkureiteillä ja pintaturpeen tehokkaammalla hajotuksella ojituksen jälkeen. Humuskuormitus saattaa kuitenkin lisääntyä, jos kunnostusojitusalueilla tehdään samanaikaisesti päätehakkuita.

Asiaa käsiteltiin metsätalouden vesiensuojelupäivillä Saarijärvellä viime viikolla.

JARMO PALOKALLIO

METSÄ PLUS -teema

MA 21.10.2013 LISÄJAKELU

Soita heti 020 413 2321 ja varaa ilmoitustilaa teemanumerosta!

- Puuta myydään nyt paljon
- Metsästysaika kuumimmillaan
- Liikennesivuilla koeajo

Hyödynnä suositun teeman huomioarvo ja ole mukana omalla ilmoituksellasi.

Aineistopäivä 17.10.
Aineistot sähköpostilla:
ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

MetsäPlus -teemanumeron painosmäärä on
106 000 kpl
Lehden saavat tilaajien lisäksi 20 000 suurinta metsätilaa Väli-Suomessa.

Numero ilmestyy 21.10.
Aineistopäivä 17.10.

www.maaseuduntulevaisuus.fi Metsä Plus -teema 21.10.2013 Painosmäärä 106 000 kpl

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti
Lukijamäärä 313 000 (KMT S12/K13)
Levikki 81 774 (LT/2012)